

Горски експерти и представители на науката обсъдиха мерки против съхненето на иглолистните култури

На 6 юни на територията на ДГС – Хисар, се проведе съвещание, посветено на съхненето на иглолистните белоборови и черноборови култури вследствие на фитопатогенни гъби. Събитието бе открито от зам.-министъра на земеделието и храните д-р инж. Мирослав Маринов и в него участие взеха инж. Росен Райчев – заместник изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по горите, инж. Тони Кръстев – директор на Дирекция „Горско стопанство“ в ИАГ, инж. Здравко Бакалов – директор на ЮЦДП – Смолян, инж. Мирослав Димитров – директор, и инж. Антон Бамбалов – зам.-директор на РДГ – Пловдив, инж. Пенчо Дерменджиев – директор на

Лесозащитна станция – Пловдив, чл.-кор. проф. д.с.н. Георги Георгиев – директор, и проф. д-р Маргарита Георгиева – научен секретар, на Института за гората – БАН, преподаватели от Лесотехническия университет, служители на горски стопанства, представители на неправителствени организации, на местната власт и експерти.

Съвещанието бе организирано по инициатива на МЗХ, ИАГ, ЮЦДП – Смолян, и ЛЗС – Пловдив. Повод за свикването му бе установеното в края на 2023 г. съхнене на черния и белия бор на територията на ДГС – Хисар. Започнало от единични короядни петна, съхненето се увеличава в отделни насаждения от януари тази

В обсъждането на проблема от съхненето на иглолистните гори в ДГС – Хисар, се включиха експерти от ИАГ, учени, представители на неправителствени организации и местната власт

година, като расте и общо процентът на засегнатата площ. Предвид сериозността на проблема присъстващите на работната среща посетиха няколко обекта, залесени с бял и черен бор в общинска гора, засегната в различна степен от фитопатогенни гъби. На място бяха обсъдени причините и бе дадена оценка за влошеното здравословно състояние на иглолистните култури; дискутирани бяха мерките и действията, необходими за преодоляване на последиците от болести и вредители по насажденията. Разгледани бяха въпроси, свързани с прилагането на действащата нормативна уредба, както и възможностите за трансформация на насажденията в гори с естествен произход.

Д-р инж. Мирослав Маринов посочи част от възможните причини за появата на съхнене по иглолистните култури. По думите му те са свързани с настъпването през последните години повишаване на температурите, довело до чувствително намаляване на атмосферната влажност и водните запаси в почвата и съответно продължителни засушавания. Така се стига до понижена физиологична устойчивост на горите и се създава предпоставка за развитие на гъбни патогени и нападения от насекомни вредители. „Това е естествен процес и държавата ще предприеме мерки, като след внимателен анализ и преценка за всяко конкретно насаждение при нужда

Състоянието на насажденията в момента – въздействието на фитопатогенните гъби върху горските масиви се увеличава

ще се проведе санитарна сеч“, сподели той и добави, че химичната борба с вредителите не е достатъчно ефективна. По отношение на лесовъдските дейности в горите зам.-министърът посочи, че те ще бъдат съобразени с изготвената методика, по която насажденията са разделени на слабо, средно и силно засегнати, и за всеки терен ще се взема конкретно решение предвид спецификата му. Санитарните сечи ще бъдат насочени към подобряване на здравословното състояние на насажденията. Според д-р инж. Маринов няма да има опасност от ерозионни процеси при извършването на санитарната сеч в засегнатите горски територии, но се очаква на някои места да има временна промяна в ландшафта, за възстановяването на който лесовъдите ще предприемат своевременни действия.

В горските култури край хисарския квартал „Миромир“, които бяха част от предвидените за наблюдение на терен, се забелязва по-мощно съхнене. В миналото на тези места са извършени противоерозионни залесявания с цел овладяване на пороите. Към момента там все още не са предприети превантивни мерки, проследява се въздействието на фитопатогенните гъби върху насажденията, което е в начален етап, и предстои да се вземат решения как да се съхрани горският масив. Според прогнозите заболяването ще премине без значителни щети, но не е изключено след летния период условията за фитопатогените да са по-благоприятни. При влошаване на състоянието на насаждението процентът на повредите ще бъде допълнително обследван и ще бъдат предприети действия по извежда-

нето на санитарни сечи. Пример за таква сечи от 2013 г. бе показан в съседен участък на площ 250 дка, който към момента също е засегнат от съхнене по иглолистните култури. Поради засиленото въздействие на фитопатогенните гъби в конкретния район инж. Антон Бамбаров постави въпроса дали предвидените методи за трансформация са достатъчни, или са необходими допълнителни действия за опазването на културите като по-интензивни санитарни сечи. Прилагането им в бъдеще може да се засили не само на територията на ДГС – Хисар.

Д-р инж. Маринов съобщи, че в цялата страна за последните шест месеца са засегнати 212 000 дка, като 78 % от пострадалите площи са в района на дейност на ЛЗС – Пловдив. Най-влошено е здравословното състояние на белоборовите и черноборовите култури в районите на Регионалните дирекции по горите в Пазарджик, Стара Загора, Пловдив, Кърджали и Сливен. Над 5000 хектара са засегнатите иглолистни гори в ДГС – Хисар. Заплахата от патогени за горите според проф. д-р Маргарита Георгиева расте все повече. Тя сподели становището, че през последните години с все по-топло време и по-честото засушаване настъпват средиземноморски видове патогени, нетипични за страната ни. Каква ще бъде степента на увреждане в засегнатите масиви, зависи от вида на конкретните патогени и от специфичните условия на средата. След извеждането на санитарната сеч, където се налага осъществяването ѝ, държавата ще предприеме действия по залесяване с местни широколистни дървесни видове.

Борислав БЕЛДЕВ
Снимки: д-р инж. Нестор ДОМУСЧИЕВ

